

Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті

2022-2023 оқу жылындағы Сенат мәжілісінің

№8 ХАТТАМАСЫНАН КӨШІРМЕ

Түркістан қаласы

31 наурыз 2023 жыл

Сағат – 11:00

Жұма

Сенат залы

Қатысқандар: Сенат мүшелері

Күн тәртібінде:

3.1. Университет ОПҚ-ның дайындаған оқулық, оқу құралы, мен монографияларын бекіту және баспаға ұсыну туралы (Баяндамашы: Сенат хатшысы А.Куралбаева)

Ашық дауыс беру нәтижесінде **СЕНАТ ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

3.1.4. Жоғары медициналық білімнен кейінгі білім беру факультеті, «Ішкі аурулар» кафедрасының оқытушылары М.О.Мусахова және Н.М.Сарманованың «Асқорыту жүйесі ауруларының синдромдары бойынша ажыратпалы диагностикасы» атты оқу құралы (авторлардың өз қаражаты есебінен) баспаға ұсынылсын.

Сенат төрайымы
Сенат хатшысы

Ж.Темирбекова
А.Куралбаева
А.Куралбаева

**ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҚАЗАҚ - ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ**

**Мусахова Мадина Орынбай қызы
Сарманова Нағима Мүсретулла қызы**

**АСҚОРЫТУ ЖҮЙЕСІ АУРУЛАРЫНЫҢ СИНДРОМДАРЫ
БОЙЫНША АЖЫРАТПАЛЫ ДИАГНОСТИКАСЫ**

Оқу құралы

Шымкент 2023

ӘОЖ 616.3-008.1
КБЖ 54.13
М 91

Пікір жазғандар:

Садыкова Гүлжан Сапар қызы – Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы «Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасының доцент м.а., медицина ғылымдарының кандидаты.

Аманбаева Бакыт Қалберген қызы – Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ - түрік университеті, Шымкент кампусы, Жоғары медициналық білімінен кейінгі білім беру факультеті «Ішкі аурулар» кафедрасының меңгерушісі, медицина ғылымдарының кандидаты.

Сәлім Ербол – «Терминдердің мемлекеттік тілде қолданылуын қарастыру» комиссиясының төрағасы.

М 91. Мусахова Мадина Орынбай қызы, Сарманова Нағима Мүсретулла қызы. Асқорыту жүйесі ауруларының синдромдары бойынша ажыратпалы диагностикасы. Оқу құралы. Шымкент: «Қызмет» баспаханасы, 2023. -100 б

ISBN 978-601-08-3296-1

Оқу құралында асқорыту ағзаларының синдромдары бойынша ажыратпалы диагностикасының заманауи мәліметтері көрсетілген. Берілген материал жалпы тәжірибелі дәрігердің мамандығына байланысты білім беру технологиясына бейімделген. Әр тақырыптың мәселелі есептері мен тесттік тапсырмалары бар, құрал сызба және кестелермен толықтырылған. Жоғары медициналық оқу орындарының студенттеріне, терапевт, гастроэнтеролог, жалпы тәжірибелі дәрігер интерндері мен резиденттеріне, гастроэнтеролог дәрігерлерге, жалпы тәжірибелі дәрігерлерге ұсынылған.

Қожа Ахмет Ясауи атындағы халықаралық қазақ-түрік университетінің 2022-2023 оқу жылындағы Сенат мәжілісінің 31 наурыз 2023ж №8 хаттамасымен бекітіліп, баспадан шығаруға рұқсат етілді.

ӘОЖ 616.3-008.1
КБЖ 54.13

ISBN 978-601-08-3296-1

© Мусахова М. О., Сарманова Н. М. 2023ж.

ҚЫСҚАРТЫЛҒАН СӨЗДЕР ТІЗІМІ

АІЖ – асқазан ішек жолдары
ГЭРА – гастроэзофагустық рефлюксты ауру
ДНБН – диагностикалық шаралардың бағытталған негізі
ЖИА – жүректің ишемиялық ауруы
КФК – креатининфосфокиназа
КТ – компьютерлі томография
КА – кардия ахалазиясы
НР – хеликобактер пилори
СКҚП – спецификалық емес қабынуға қарсы препараттар
ТС – тітіркенген ішек синдромы
ТПНҰ – тамыршілік шашыраңқы үю синдромы
УДЗ – ультрадыбыстық зерттеу
ФД – функциялық диспепсия
ФГДС – фиброгастродуоденоскопия
ФАА – функциялық абдоминалды ауырыну
ІА – іштің ауырынуы
ІФАС – іштің функциялық ауырыну синдромы
ЭКГ – электрокардиография
ЭТЖ – эритроциттердің түну жылдамдығы
ЭРХПГ – эндоскопиялық ретроградты холангиопанкреатография

МАЗМҮНІ

	Кіріспе	6
	I тарау. Негізгі бөлім	7
1.1	Асқорыту физиологиясы	7
1.2	Асқорыту патофизиологиясы	8
	II тарау. Дисфагия синдромының ажыратпалы диагностикасы	12
2.1	Өңештің анатомиясы және қызметі	12
2.2	Дисфагия жіктелімі	13
2.3	Өңеш аурулары кезіндегі симптомдар	14
2.4	Өңештің функциялық бұзылыстары	15
2.4.1	Өңештің гиперкинезиясы мен гипертониясы	15
2.4.2	Өңештің гипокинезиясы	16
2.4.3	Өңештің бөгде заты	16
2.5	Өңештің органикалық бұзылыстары	17
2.5.1	Кардия ахалазиясы	17
2.5.2	Жүйелі склеродермия	19
2.5.3	Өңеш дивертикулы	19
2.5.4	Ценкердің жұтқыншақ-өңеш дивертикулдары	20
2.5.5	Бифуркациялық дивертикулдар	21
2.5.6	Эпинефреналды дивертикулдар	21
2.5.7	Диафрагманың өңештік тесігінің жарығы	22
2.5.8	Асқазан-өңеш рефлюксы, ГЭРА, эзофагит, өңеш жарасы	23
2.5.9	Өңеш қатерлі ісігі	25
2.5.10	Өңештің қатерсіз ісігі	26
2.5.11	Кандидамикоз	27
2.5.12	Темір тапшылықты анемия	27
2.6	Өңеш ауруларының зерттеу әдістері	29
	Өзін-өзі тексеру және білім деңгейін өз бетінше бақылау тапсырмалары	33
	III тарау. Іштің ауырсыну синдромының ажыратпалы диагностикасы	35
3.1	Іштің абдоминалдық ауырсынуы	35
3.2	Іш ауырсынуының сипатамасы	40
3.3	Іш ауырсынуының себептері	40
3.3.1	Интраабдоминалды аурулар	41
3.3.2	Экстраабдоминалды аурулар	41
3.3.3	Іштің функциялық аурулары	43
3.3.4	Өңеш аурулары	

3.3.5	От және ұйқы безі аурулары	45
3.3.6	Ішек аурулары	47
3.3.7	Іштің ауырсынуымен жүретін экстраабдоминалды аурулар	49
3.3.8	Диагностикалық шаралардың бағытталған негізі	52
	Өзін-өзі тексеру және білім деңгейін өз бетінше бақылау тапсырмалары	53
	IV тарау. Диспепсия синдромының ажыратпалы диагностикасы	55
4.1	Диспепсияның жіктелуі	56
4.2	Созылмалы гастрит және жаралы емес диспепсия ауруларының арақатынасы	57
4.3	Диагностика және ажыратпалы диагностика	59
4.3.1	Гастроэзофагеалды рефлюксті ауру	61
4.3.2	Ойық жара ауруы	62
4.3.3	Асқазанның қатерлі ісігі	62
4.3.4	Созылмалы тассыз холецистит	63
4.3.5	Оттас ауруы	64
4.3.6	Созылмалы панкреатит	66
4.4	Диспепсия синдромы кезіндегі ауруларды зерттеу әдістері	68
4.5	Диспепсия синдромының әртүрлі аурулардағы ерекшеліктері	69
	Өзін-өзі тексеру және білім деңгейін өз бетінше бақылау тапсырмалары	73
	V тарау. Диарея синдромының ажыратпалы диагностикасы	75
5.1	Диарея патогенезі	75
5.2	Диарея синдромының жіктелуі	76
5.3	Малабсорбция синдромының жіктелуі	80
5.4	Диарея синдромындағы диагностикалық ізденіс кезеңдері	83
5.5	Диарея синдромының әртүрлі аурулардағы ерекшеліктері	83
5.6	Диареяның ерекше түрлері	86
5.7	Ішектің қабыну ауруларындағы түсініксіз этиологиядағы диарея	89
5.8	Ішектің ісік ауруларындағы диарея	94
5.9	Интестинумдық энзимопатиялар кезіндегі диарея	95
	Өзін-өзі тексеру және білім деңгейін өз бетінше бақылау тапсырмалары	98
	Қорытынды	100
	Өзін-өзі тексеру және білім деңгейін өз бетінше бақылау тапсырмаларының жауаптары	101
	Қолданылған әдебиеттер	102

Мусахова Мадина Орынбай кызы
Сарманова Нагима Мүсретулла кызы

**АСҚОРЫТУ ЖҮЙЕСІ АУРУЛАРЫНЫҢ СИНДРОМДАРЫ
БОЙЫНША АЖЫРАТПАЛЫ ДИАГНОСТИКАСЫ**

Оқу құралы

Басуға 31.03.2023 жылы қол қойылды. Қаріп түрі «Times New Roman»
Көлемі 10 шартты баспа табақ. Тараптары 100 дана. «Қымет» баспаханасы.
Тансырыс №0406, Шымкент қаласы, Түркістан көшесі, 2/2
7 7471348490
E-mail kyzmet_kz@mail.ru

Қожа Ахмет Ясауи атындағы ХҚТУ-нің Шымкент кампусы
«Жоғары медициналық білімінен кейінгі білім беру» факультеті,
«Ішкі аурулар» кафедрасының оқытушылары
М.О.Мусахова және Н.М.Сарманованың
«Асқорыту жүйесі ауруларының синдромы бойынша ажыратпалы диагностикасы»
атты тақырыбындағы оқу құралына

ПІКІР

Оқу құралы «Асқорыту жүйесі ауруларының синдромы бойынша ажыратпалы диагностикасы» туралы өзекті мәселеге арналған. Қазіргі кезде асқорыту жүйесі ауруларының синдромдары бойынша ажыратпалы диагностикасын жүргізудегі ерекшеліктері өте маңызды болып табылады. Гастроэнтерологиялық саласындағы кеңінен таралған аурулардың жетекші синдром бойынша ажыратпалы диагноз жүргізе білу. Ажыратпалы диагностика – бұл, бір аурудың клиникалық көрінісін, бірнеше ұқсас аурулардың клиникалық көріністерімен салыстырып, ол ауруларды жоққа шығарып, нақты бір шешімге келу. Бұл салыстыру қатаң ереже арқылы жүргізіледі:

1. Синдромды анықтау үшін симптомдарды топтастыру.
2. Негізгі синдромды анықтау.
3. Диагностикалық гипотезаны іске асыру.
4. Ажыратпалы – диагностикалық қатарды құрастыру.
5. Ұқсас ауруларды жоққа шығарып, нақты диагноз қою.

Ажыратпалы диагностика дәрігер тәжірибесінде ең маңызды рөл атқаратыны айдан анық. Сол себептен, ажыратпалы диагностиканың негізгі ерекшеліктері мен синдромдармен тығыз байланысы осы құралда көрсетілген.

Жоғары курс студенттеріне, терапевт, гастроэнтеролог, жалпы тәжірибелі дәрігер интерндері мен резиденттеріне ұсынылған.

«Асқорыту жүйесі ауруларының синдромы бойынша ажыратпалы диагностикасы» атты оқу құралы баспамен жариялануға ұсынылады.

Қожа Ахмет Ясауи атындағы ХҚТУ-нің
«Жоғары медициналық білімнен кейінгі
білім беру» факультетінің «Ішкі аурулар»
кафедрасының меңгерушісі, м.ғ.к.:

М.О.Мусахова

Мусахова Б.Қ.

АХМЕТ ЯСАУИ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
ШЫМКЕНТ КАМПУСЫ
ҚАБЫЛДАУ БӨЛІМІ
РАСТАЙМЫН

Қожа Ахмет Ясауи атындағы ХҚТУ-нің Шымкент кампусы
«Жоғары медициналық білімінен кейінгі білім беру» факультеті,
«Ішкі аурулар» кафедрасының оқытушылары
М.О.Мусахова және Н.М.Сарманованың
«Асқорыту жүйесі ауруларының синдромы бойынша ажыратпалы диагностикасы»
атты тақырыбындағы оқу құралына

ПІКІР

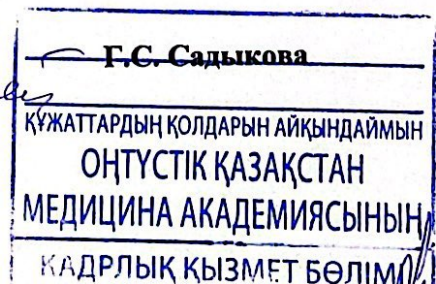
Оқу құралы «Асқорыту жүйесі ауруларының синдромы бойынша ажыратпалы диагностикасы» туралы өзекті мәселеге арналған. Қазіргі таңда асқорыту жүйесі ауруларының синдромдары бойынша ажыратпалы диагностикасын жүргізудегі ерекшеліктері өте маңызды болып табылады.

Оқу құралы клиникалық тәжірибемен, ғылыми жетістіктерге сәйкес, заманауи жіктеме және аурулардың номенклатурасы қолданылған. Авторлармен берілген мәліметтер нақты және сенімді. Жалпы бөлімінде ажыратпалы диагностика туралы жалпы түсінік, іштің ауырсынуы, диспепсия, диарея, дисфагия патогенезі, жіктемесі және зертханалық-аспаптық зерттеу әдістері туралы жазылған. Негізгі бөлімдердің құрамында Іштің ауырсыну себептері, өңештің функционалдық және органикалық бұзылыстары, диареяның түрлері, параграфтарды сақтай отырып құрастырылған. Берілген материал жалпы тәжірибелі дәрігердің мамандығына байланысты білім беру технологиясына бейімделген; әр тақырыптың мәселелі есептері мен тесттік тапсырмалары бар, құрал сызба және кестелермен толықтырылған. Осы оқу құралын жазуға авторлар жаңа отандық және шетел әдебиеттерінен материалдар пайдаланған, материалды білім беру технологиясына бейімдеген.

Ұсынған оқу құралында менің көзқарасым бойынша ЖТД интерндерге, терапевт, гастроэнтеролог резиденттерге, тәжірибелік дәрігерлерге асқорыту жүйесі ауруларының синдромдарының ажыратпалы диагностика ерекшеліктерін, қазіргі уақытта қолданылатын диагностикалық әдістерін нақты көрсеткен.

«Асқорыту жүйесі ауруларының синдромы бойынша ажыратпалы диагностикасы» атты оқу құралы баспамен жариялануға ұсынылады.

ОҚМА Ішкі аурулар пропедевтикасы
кафедрасының м.ғ.к., доцент М.А.Дрлық

**Қожа Ахмет Ясауи атындағы ХҚТУ-нің Шымкент кампусы
«Жоғары медициналық білімінен кейінгі білім беру» факультеті,
«Ішкі аурулар» кафедрасының оқытушылары
М.О.Мусахова және Н.М.Сарманованың
«Асқорыту жүйесі ауруларының синдромы бойынша ажыратпалы
диагностикасы» атты тақырыбындағы оқу құралына**

ПІКІР

М.О.Мусахова, Н.М.Сарманованың «Асқорыту жүйесі ауруларының синдромы бойынша ажыратпалы диагностикасы» атты оқу құралы ғылыми стильде оқырманға түсінікті, мемлекеттік тіл ережелері мен емле талаптарына сай, жатық тілмен жазылған. Сөздер мен сөз оралымдары өз орнында дұрыс қолданылған. Оқу құралында кездескен стильдік және грамматикалық қателіктер түзетіліп, автор тарапынан қайта өңделді.

Оқу құралында асқорыту ағзаларының синдромдары бойынша ажыратпалы диагностикалық заманауи мәліметтері көрсетілген. Берілген материал жалпы тәжірибелі дәрігердің мамандығына байланысты әр тақырыптың мәселелі есептері, тесттік тапсырмалары, құрал сызба және кестелермен толықтырылған.

Оқу құралы жоғары курс студенттеріне, терапевт, гастроэнтеролог, жалпы тәжірибелі дәрігер интерндері мен резиденттеріне арналған.

**Терминдердің мемлекеттік тілде
қолданылуын қарастыру
комиссиясының төрағасы:**

**ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ
ШЫМКЕНТ КАМПУСЫ**

**Жоғары медициналық білімінен кейінгі білім беру факультетінің 2022-2023 оқу жылындағы
Оқу-әдістемелік комитет №6 мәжілісінің хаттамасынан көшірме**

Шымкент қаласы
Бас ғимарат 110 аудитория

10.02.2023ж
сағ 15-00

Қатысқандар: Төрайымы: Туганбаева А.Т.
Хатшы: Сапарбаева Д.А.
Оқу-әдістемелік комитетінің мүшелері

Қатыспағандар: жоқ

Әртүрлі мәселелер:

«Ішкі аурулар» кафедрасының оқытушылары Мусахова М.О. мен Сарманова Н.М. дайындаған «АСҚАЗАН ІШЕК ЖОЛДАРЫ АУРУЛАРЫНЫҢ АЖЫРАТПАЛЫ ДИАГНОСТИКАСЫ» атты мемлекеттік тілдегі оқу құралын талқылау, университеттің Оқу-әдістемелік Кеңесіне және Сенат мәжілісіне бекітуге ұсыну.

Тыңдалды: Күн тәртібінің әртүрлі мәселелер сұрағы бойынша факультеттің Оқу-әдістемелік комитетінің төрайымы А.Т. Туганбаева сөз алды: «Ішкі аурулар» кафедрасының оқытушылары Мусахова М.О. мен Сарманова Н.М. дайындаған «АСҚАЗАН ІШЕК ЖОЛДАРЫ АУРУЛАРЫНЫҢ АЖЫРАТПАЛЫ ДИАГНОСТИКАСЫ» атты мемлекеттік тілдегі оқу құралын ұсынды. Асқазан ішек жолдар ауруларының ажыратпалы диагностикасы бойынша оқу – құралы қазақ тілінде жарық көріп отыр. Ұсынылып отырған оқу құралының мақсаты – интерндерге, резиденттерге, жалпы тәжірибелік дәрігерлерге, әртүрлі мамандықтағы дәрігерлерге, ізденіс алгоритмін басшылыққа ала отырып, жетекші синдромдарымен, жүргізілетін зертханалық пен құрал-саймандық зерттеулерімен, ажыратпалы диагностикалық ерекшеліктерімен және емдеу шараларымен таныстырып, біліктілігін тереңдету.

Оқу –құралға ішкі пікірді терапия кафедрасының м.ғ.к. Аманбаева Б.Қ дан ал, сыртқы пікірлерді ОҚМА «Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасының доцент м.а. м.ғ.к. Г.С.Садыковадан және Мемлекеттік тілде терминдердің қолданылуын қарастыру комиссиясының төрағасы Е.Қ.Сәлімнен алынды.

Антиплагиат нәтижесі бойынша Ұқсастық есебін талдай отырып, Жүйе администраторы мен Академиялық мәселелер департаментінің директоры Ғылыми еңбекте табылған ұқсастықтар плагиат болып есептелмейді деп нәтижесін қорытындылады.

Шешім:

Шымкент кампусының ЖМБКББФ «Ішкі аурулар» кафедрасының оқытушылары Мусахова М.О. мен Сарманова Н.М. дайындаған «АСҚАЗАН ІШЕК ЖОЛДАРЫ АУРУЛАРЫНЫҢ АЖЫРАТПАЛЫ ДИАГНОСТИКАСЫ» атты мемлекеттік тілдегі оқу құралын университеттің Оқу-әдістемелік Кеңесіне және Сенат мәжілісіне бекітуге ұсынылсын.

Мәжіліс төрайымы:

Мәжіліс хатшысы:

Туганбаева А.Т.

Сапарбаева Д.А.

Қ. А. Ясауи атындағы Халықаралық Қазақ Түрік университеті
Шымкент кампусы
«Жоғары медициналық білімнен кейінгі білім беру» факультеті
ІШКІ АУРУЛАР КАФЕДРАСЫ

13.01.2023ж. №6 мәжілісінің хаттамасынан көшірме

Қатысқандар: кафедра меңгерушісі м.ғ.к. Аманбаева Б.Қ.

проф. Булешова М.Ә., м.ғ.д. Абдухалықов А.М., м.ғ.к., доцент Байжанова К.Т., м.ғ.к., аға оқытушылар Садырханова Г.Ж., Искандирова Э.Д., Шагиева Г.А., Сауғабаева С.Қ., Садырханова У.Ж., Абасова Ш.Б., PhD: Абдушукурова Г.З., Болатбеков Б.А., Аға оқытушы Сахова Б.О., оқытушылар: Абралиева Г.И., Сарманова Н.М., Аннаоразова З.И., Мусахова М.О., Құрамыс С.Қ., Джаппаркулова А.Б., Оразбаева Ж.Т., Қосымша оқытушылар: Исабеков М.Б., Толшыбаева К.У., Тен С.В., Алипова Г.Ш., Базарбаева С.У., Назаров А.С., Даутов Т.Б., Ешенкулова Л.Т., лаборанттар: Аширова М.М., Медкулова Г.

Қатыспағандар жоқ:

Күн тәртібінде:

5. Әртүрлі мәселелер

Тыңдалды

5.2 Кафедра меңгерушісі Аманбаева Б.Қ. «АСҚАЗАН ІШЕК ЖОЛДАРЫ АУРУЛАРЫНЫҢ АЖЫРАТПАЛЫ ДИАГНОСТИКАСЫ» атты оқу-құралын дайындаған кафедраның оқытушылары М.О. Мусахова мен Н.М. Сармановаға сөз берді. Асқазан ішек жолдар ауруларының ажыратпалы диагностикасы бойынша оқу – құралы қазақ тілінде жарық көріп отыр. Оқу-құралының мақсаты – интерндерге, резиденттерге, оқытушыларға, жалпы тәжірибелік дәрігерлерге, әртүрлі мамандықтағы дәрігерлерге, олардың тегін анықтауда ізденіс алгоритмін басшылыққа ала отырып, жетекші синдромдарымен, жүргізілетін зертханалық пен құрал-саймандық зерттеулерімен, ажыратпалы диагностикалық ерекшеліктерімен және емдеу шараларымен таныстырып, біліктілігін тереңдету.

Оқу –құралға ішкі пікірді терапия кафедрасының м.ғ.к. Аманбаева Б.Қ. дан ал, сыртқы пікірлерді ОҚМА «Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасының доцент м.а. м.ғ.к. Г.С. Садыковадан және Мемлекеттік тілде терминдердің қолданылуын қарастыру комиссиясының төрағасы Е.Қ. Сәлімнен алынды.

Кафедраның м.ғ.к., доцент К.Т. Байжанова сөз алды. Оқу- құралы қазақ тілінде, тәжірибеде кейбір жағдайларда асқазан ішек ауруларының алғашқы жалғыз көрінісі болып, негізгі аурудың клиникалық көрінісіне қабаттасып, синдромының тегін анықтауда және нәтижелі, әрі тиімді ем жүргізуде қиындықтар туындайды. Жалпы бөлімінде ажыратпалы диагностика туралы жалпы түсінік, іштің ауырсынуы, диспепсия, диарея, дисфагия патогенезі, жіктемесі және зертханалық-аспаптық зерттеу әдістері туралы жазылған. Негізгі бөлімдердің құрамында іштің ауырсыну себептері, өңештің функционалдық және органикалық бұзылыстары, диареяның түрлері, параграфтарды сақтай отырып құрастырылған. Дәрігерлік тәжірибеде асқазан ішек жолдары ауруларының ажыратпалы диагностикасы барлық мамандар үшін маңызы зор.

5.2 Шешімі: кафедра оқытушылары М.О. Мусахова мен Н.М. Сарманованың «АСҚАЗАН ІШЕК ЖОЛДАРЫ АУРУЛАРЫНЫҢ АЖЫРАТПАЛЫ ДИАГНОСТИКАСЫ» атты оқу-құралы факультет кеңесінде қаралып, Университеттің Сенат мәжілісінде қаралып, бекітілуге ұсынылсын

Мәжіліс төрайымы, кафедра меңгерушісі, м.ғ.к.:

Аманбаева Б.Қ.

Мәжіліс хатшысы:

Мусахова М.О.